

Jean Dujardin och B n nice Bejo i *The Artist*

The Artist

Originaltitel The Artist

Svensk titel The Artist

Regi Michel Hazanavicius

Producent Thomas Langmann, Emmanuel Montamat

Manus Michel Hazanavicius

Foto Guillaume Schiffman

Musik Ludovic Bource

Roller Jean Dujardin, B n nice Bejo, John Goodman, Penelope Ann Miller, James Cromwell m fl

Frankrike/Belgien/USA 2011

Längd i tid 1 tim 40 min

Åldersgräns tillåten från 7  r

Distributör Scanbox AB

Att säga att *The Artist*  r en av vårens mest emotsedda och hypade filmer  r ett understatement. Lever den upp till förväntningarna? Både ja och nej.

Singin' in the rain (1952) beskrev övergången mellan stumfilm till ljudfilm på ett bitvis hejdlöst roligt vis. M sterverket *Sunset boulevard* (1950) skildrade en före detta stumfilmaktris undangömda liv. Redan s nderkramade och prisbelönta *The Artist* skildrar en annan sida av myntet.

Många stora skådespelare fick se sina karriärer gå i spillror n r stumfilmen gick över till ljud. Buster Keaton, Douglas Fairbanks, Louise Brooks och kanske framför allt latin lovern Rudolph Valentino (som huvudrollen i *The Artist* delvis baseras på)  r bara några exempel på  den som inte klarade av tidens melodi. Antingen var r sten

f r gäll, eller så hade de en olycklig brytning eller så vägrade de helt enkelt att ta det nödvändiga steget.

Passande nog börjar *The Artist* 1927, samma  r som ljudfilmens genombrott *The Jazz Singer* hade premiär. Stumfilmen sjunger verkligen på sista valsen. Hollywood måste ha något nytt. Varför inte testa med att låta sk disarna prata och automatiskt skippa övertydliga gester och stora textblock?

Framgångsrika George Valentin st r på toppen av sin karriär, men ljudfilmens intåg blir hans nedgående spiral. Han vänder förändringen ryggen och samtidigt som han ser nykomlingen Peppy Miller bli en stjärna bleknar hans egen. Han blir förpassad till glömskans m rka hörn. Det var han som upptäckte Peppy men det  r George som faller medan hennes namn kl trrar högre och högre i storfilmernas f rtexter.

Det kan tyckas vara ett kommersiellt självmord att göra en stumfilm 2011. Men *The Artist* använder klokt brytpunkten som en lek med mediet. Handlingen är egentligen ganska banal och trots att den estetiska inramningen  r rysligt snygg så haltar filmen något på grund av sin självmedvetenhet. Ibland är steget till kitsch inte långt borta. Storn tränger inte ner på djupet och skulle behöva en extra dos svärta emellanåt.

Men förtjänsterna överskuggar ändå de knappa bristerna. Både Jean Dujardin och B n nice Bejo storspelar i huvudrollerna. De förflyttar oss stilfullt till en epok som förhoppningsvis f r betydligt fler intresserade av att gräva vidare i dr mfabrikens begynnelse. *The Artist*  r mumma f r både ögon och  ron. Romantiken, nostalgin och den vackra lekfullheten sprudlar. Filmen ska definitivt ses. Om  n med lite nedtonade förväntningar.

Fredrik Söderlund